

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número, 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d' Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibrería Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga, BARCELONA

PREU DE SUSCRICIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pes setas 1'50.—Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

L' ÚNICH SOBERÁ (Dibuix de M. Moliné.)

Sa Magestat lo Banch, rey y senyor absolut de la Espanya empaperada.

LA GRAN BITLLETADA.

o sè ahont anirém á parar. Si dirigim la vista al porvenir no hi podem veure ab claretat. Tapantnos tota perspectiva consoladora s' extén una especie de cortina inmensa, formada de bitllets de Banch, á estil de teló de teatro; sòls que aquest teló ocupa tot l' espay del cel á la terra, per l' alsaria y per l' amplada. ¿Qué hi ha darrera del teló? ¿Qué passa á l' altra banda de la inmensa cortina?

Instintivament me fico la mà á la butxaca y 'ls dits se m' entran ab una cosa freda, glacial com un cadávre. La trech, vencent la repugnancia que produheix lo contacte ab la fredor cadavérica, y m' trobo davant per davant de una pesseta. Es l' última que m' queda.

Los ulls del busto m' contemplan ab gran tristesa, y animantse gradualment la refregada cara de la pesseta s' despedeix de mí:

—«Adèu, company, me diu Estich próxima á marxar, y coneix que marxaré per sempre. Aixís te sápigas greu com no te 'n sápigas, ja no 'ns veurém may més. Si es que guardarme intèntas, no 't queda altre remey que sepultarme en un monetari. De totes maneres s' han acabat per mí las agradables excursions, los passeigs á través del mon que tant y tant me divertían. Adèu, company, adèu: termina 'l reynat de la pesseta com ans se va acabar l' imperi de la cinquilla: de un moment á l' altre comensará 'l predomini despòtich, absolut, dolorós, esgarriós, insoportable del bitllet de Banch.»

Y aixís serà en efecte, dintre de poch temps, segons va marxant la cosa. La irrupció dels bitllets, com á signe únich de valor, ja no hi ha á Espanya qui puga contenir-la. Los conservadors la volen, los conservadors la necessitan y se sortiran ab la seva mal lo país s' enfonzi.

Fins ara la pesseta, ab tot y valer menos de lo que realment valia dada la depreciació de la plata en lo mercat, passava y era admesa per tot lo seu valor nominal. Donchs ara, en contraposició, veurán com los bitllets de Banch, en lo curs dels cambis, anirán valent cada día menos de lo que representan. Perque si una cosa hi ha de la qual no

pot abusarse impunement, es lo crédit. Y 'l bitllet de Banch, signe de crédit, ab l' abús que se 'n farà, gracias á duplicarse de cop y volta, la emissió del Banch únich privilegiat, no pot menos de anar depreciantse, fins á quedar reduhit á un valor insignificant ó nulo del tot.

Llavors nos trobarém en la mateixa situació que á Buenos Ayres. Quan tractém de comprar un objecte qualsevol, veurém que de aquest objecte se 'ns ne demanaran dos preus distints, un en metàlich y un altre més pujat en paper. Lo comers passarà grans crisis. Y tots los espanyols, del primer al últim, malebirém l' hora funesta en que 'ls ditxosos conservadors nos varen emparar.

Després de tot, lo curs forsós del paper moneda, conseqüencia inevitable del abús del crédit, t'è un justificatiu en aquellas nacions que ansiosas de prosperar depressa, posan en circulació grans masses de valors reals ó imaginaris per acometre grans empreses reproductivas.

Si m' diguessen:—«Es precís que á Espanya, á la endarrerida Espanya, fem un cop d' home: es necessari cruarla de camíns y carreteras; despertar las dormidas iniciativas dels agricultors y dels industrials; en una paraula, fecundar tota la riquesa avuy inactiva y en repós, y á tal efecte crearem bitllets de Banch, que vingan á remediá l' escassés del metàlich»; si aixó m' diguessen, jo respondria:—«Enhorabona: realisem aquesta arriscada tentativa: á redimirnos ó á enfonzarnos pera sempre.»

Y hauria de reconèixer tothom en aquest cas, que l' augment dels valors fiduciaris responia á un fi tan noble y patriòtich, com es sempre 'l desitj de fomentar la riquesa pública.

Pero ara no s' tracta de aixó... ¡Fomentar la riquesa pública! ¡Ni

—Senyoreta: vaig a buscar cinch céntims de teyas.

—No perdi 'l temps, criatura: encengui 'l foch ab aquest manat de bitllets.

—¡Uy, quin exemplar més raro! Aixó es alló que 'n deyan un perro grande!... ¡Cap á la colecció!

¡ls mils! Ni 'l comers ni l' industria s' recordan per res del Banch d' Espanya, ni 'l Banch d' Espanya s' recorda per res del comers ni de la industria. Lo Banch d' Espanya, l' únich establiment de crédit que disfruta 'l privilegi de l' emissió del paper moneda, no coneix en sos negocis sino al govern, aixís com lo govern, en sas necessitats y apuros no coneix altra sortida que 'l Banch d' Espanya. Son tal para cual, com diuhen los castellans.

Lo govern gasta, derrotxa, despilfarras sense consideració, sense càlcul, pròdigament: cada any salda 'ls pressupostos ab un déficit considerable, y renunciand á empendre una vida ordenada, metòdica y econòmica, quan se troba apurat acut al Banch d' Espanya; y 'l Banch d' Espanya, á cambi dels privilegis que se li otorgan, li facilita bitllets, aquells bitllets que no costan res de imprimir, y que 'l públich admet encare per tot lo seu import, quedantse en cambi valors del Estat, de aquells que devengan interés. Aixís dona un paper que no guanya rédits (los bitllets de Banch) á cambi de un altre paper que devenga un tant per cent en cupons trimestrals. No es estrany que 'ls accionistas del Banch s' engreixin, tant com s' enflaqueix l' Hisenda pública, la Hisenda de la nació.

Arriba un moment en que 'l Banch agota 'l repuesto dels bitllets y no sab per quin cantó girarse. Lo govern, despilfarrador, li surt ab novas exigencias. Y diu lo Banch:—S' han acabat los bitllets. Y li respón lo govern:—Aixó ray, no t' apuris, imprimeixne de nous.

¿Comprenen la marxa? En tots los pahissos civilisats los establiments de crédit serveixen per fomentar la riquesa pública: á Espanya 'l Banch serveix únichament per estroncarla. A tot arréu los Banchs se dedi-

can á favorir la producció; aquí á Espanya s' dedica únichament á sostenir los desòrdres dels governants, com si aquí no hi hagués altra industria digna que la explotació del pressupost.

Ara mateix se tracta de duplicar lo número dels bitllets en circulació. Per valor de 750 milions de pessetas ne circulavan; pero en virtut del projecte de lley de 'n Cos Galyón, ne circularán per valor de 1.500 milions. ¿Ab quinas garantias? Ab una tercera part de aquest valor en caixa. Figürinsé que en un moment donat se presentan al cambi bitllets per valor de 500 milions: donchs lo Banch se quedarà sense un céntim en metàlich pera respondre dels 1.000 milions restants. ¿Y á quina situació quedan reduhits los tenedors de aquests bitllets per valor de 1.000 milions? ¿Qué valdrán aquests bitllets? Gran cosa serà que no estigan massa bruts perque s' siga possible emplearlos á tall de mocadors per aixugarnos las llágrimas.

No 'n tenia prou sens dupte ab aquesta facultat de duplicar la circulació billeteaire, que 'l privilegi de ser ell sol en fer lo gran negoci de la emissió, sense temor á competencias de cap classe, havent de terminar en 1904, tretze anys avants de aquest termini, se li prorroga fins á l' any 1921. De manera que 'l país inerme, ja desde aquest moment queda fermat per tretze anys més á aquest instrument de martiri, que ja no es un banch, sino un potro.

¿Y á cambi de quina ventatja se concedeixen al Banch d' Espanya unas gangas tan estupendas?

Senzillament, á cambi de 150 milions de pessetas, que 'l tal Banch facilita al govern conservador, pagaders en tres anys y reembolsables sense interés de cap classe, al any 1921.

Qui sápigas calcular, trobará fàcilment, que per cada pesseta que deixa sense interés, lo Banch se cobra un duro de passo contant lo fruit que traurá de la nova emissió de bitllets. O sino vagin á ferli un préstamo y sabrán lo tant per cent que 'ls exigeix. Lo govern disfrutará de franch 150 milions de pessetas. ¿pero y 'ls 600 milions restants no li reportarán al Banch d' Espanya un interés compensador de sobras?

—Jo faré 'l negoci—diu lo Banch—sempre que tu, govern, me guardis las espalllas. Y en pago de guardarmelas disposa de 150 milions de pessetas que t' deixaré sense interés de cap classe y á tornar de aquí trenta anys... es á dir, quan ja tots los conservadors faréu malvas.

Y ara pregunto:

—¿Hi ha alguna necessitat urgent que obligui al govern á enmatllevar aquests 150 milions de pessetas, á las quals sacrifica 'l crédit de la nació, exposantnos ademés á la plaga funesta, assot dels pobles imprevisors, de la circulació forrosa?

¿Intenta 'l govern construhir obras públicas, obrir camíns, trassar canals, estimular á l' agricultura, fomentar la industria, multiplicar la riquesa y benestar de la nació?

BITLLETS. (Dibuixos de Apeles Mestres.)

—Un xavo de salrà, si es servit.
—Aquí 'l tè salero: quatre duros en paper.

L' ÚLTIMA CONSULTA.

A pesar de contar ab lo vot de la majoria, á pesar de la miseria oficial que l' empyta, don Antón veu molt peliaguda la qüestió del Banch, y dupta de mala manera.

Per una part tè la necessitat que l' apreta y 'l Banch que no 'l deixa á sol ni á sombra; per altra, la opinió del país, que 's manifesta ab rara unanimitat contra 'ls propòsits del govern.

—¡Calla!—diu l' home, després d' un llarch rato de vacilacions: —¡si ho consultés ab en Martínez Campos! . Nada: ell ha de fer inclinar la balansa; lo seu dictamen será decissiu: lo qu' ell digui 's farà.

Y se 'n va á casa del home del llorón.

Don Arseni 'l reb ab bastant carinyo y li pregunta per la seva familia; está amable; tè bon día; no sembla ell.

Lo Monstruo aprofita tan favorable situació d' ànim per anársen dret á l' assumpto sense circunloquis ni camándulas.

—Vinch—li diu—per molestarlo una mica.

—¡Oh!—fa don Arseni ab molta cortesia:—vosté no molesta may... es dir, casi may. ¿Qué se li ofereix?

—Consultarli una cosa. Vosté ja sabrà la situació económica del govern...

—Sí, alguna cosa: sé que la balla molt magre.

—Tan magre, que, no tenint diners, se veu en la imprescindible necessitat d' inventarne.

—¡Hola! ¿inventar diners? No es mala invenció. ¿No 'm podria donar una copia de la recepta?

—Es tan vulgar com senzilla: no tè 'l més petit mérit.

—Es dir que no es invenció de vostés?... ¡Ja extranya-

—Pues contant ab lo visto-bueno de vosté, ja no necesito res més. Vaig á dir que comensin la emissió de bitllets y que 'ls escampin per tot arréu. Ab lo seu permís...

—Estigui bó.—
Don Antón saluda y se 'n va precipitadament; pero en lo moment en que crusa la porta en Martínez Campos lo crida.

—¡Psssst, Cánovas!
—¿Qué vol?
—Prescindint de tot lo qu' hem parlat, los catorze ó setze mil duros que tinch de sou al any, dónguemels en or... ¡Res de paperots, eh! ¡No fem bromas!

A. MARCH.

PASTELS Á LA REFORMISTA.

A Madrid hi ha molta por: lo govern y 'l Banch de Espanya están casi tremolant al saber lo que 's prepara.

Se diu que 'l pollo Romero avansa á marxas forçadas, ab l' intent d' aná al Congrés á fer la mar de desgracias y combatre á sang y á foch lo projecte detestable ab que 'ls ministros y 'l Banch volen arruinar la patria.

—¡Ay!—diu lo trist Cos-Gayón, derramant un riu de llágrimas:— ¡ay de nosaltres si 'l pollo arriba á ficar la pata en l' assumpto dels bitllets! A la primera paraula ho enjega tot á fregar, y 'l mèu plan incomparable cau derrumbat á bossins igual que un castell de cartas.—

Entre tant, lo d' Antequera va avansant á pas de carga, despedint foch pèls caixals y trontollant las montanyas ab l' horrosos espatèch de sa marxa atropellada. Alto no es pas un senyor, es una fiera, es un diable capás d' empassarse 'l Banch ab una sola bocada.

Los arbres al véurel xisclan, las pedras de terra saltan y fins l' eco repeteix: —¡Ay pobre govern, preparat!—
Ja arriba per fi á Madrid: los seus amichs, tots de gala, ab músicas y pendóns l' esperan plens d' entusiasme, y tirantli paperets

No, senyors. Los 150 milións no s' han d' emplear ab eynas de treball, ni en llevors pera sembrar, sino en gastos de cunya, en platxeria y broma.

Recordan quan los conservadors varen pujar al candellero? Algú va dir y fins ara ningú s' ha atrevit á desmentirho. que la bona vida per ells havia de durar tres anys. Donchs relacionin aquests tres anys forsosos de govern conservador, ab los 150 milións de pessetas que li deixa 'l Banch, en tres plassos anuals y trobarán lo quid de la cosa.

Los conservadors s' han dit:—Ja que estem destinats á permaneixre tres anys en lo poder, que bulli l' olla sense interrupció.

Y per fer bullir l' olla—ells que prometían ordre en la administració y economías en los gastos—s' empenyan fins la camisa de la nació, arrencan los ceps de la vinya del crédito, y 'ls creman sense 'l menor escrúpul.

Un monarca que seguía igual conducta insensata, es fama que digué:—Deixéume divertir, y després de mí que vinga 'l diluvi.

Los conservadors diuen:—Dexiéunos menjar, dexiéunos saciar la gana enderrerrida, mal després de nosaltres haja de venir la miseria ab tots los seus horrosos y la bancarrota ab todas las sévas vergonyas y ab todas las sévas ignominias

Lo país hauria de saltar d' indignació, al veure que ab ell jugan d' aquest modo, á un joch en lo qual ell sol ha de corre ab todas las pérduas.

Las Corts haurían d' alsarse unánimes contra un govern tan desatentat.

Pero no ho esperin.
Recordin, per explicarse certas complacencias, de quina manera solen ferse las eleccions en aquest país desventurat. ¿Qué han de fer los diputats si 'l cárrech que desempenyan, més que al esforç dels electors lo deuen á la protecció del govern? Ab lo mateix salero ab que 'l Banch d' Espanya imprimeix bitllets, lo govern conservador enmotlla cunillets de guix.

Arriba l' hora de la votació:

—Cunillets, cunillets, s' han acabat los dinerets ¿voléu que 's fassan més bitllets?

Lo dit dels governants va tocant lo caparró del cunillets de guix: tots los caparróns se balancejan, tots los cunillets de guix diuen que sí. La legalitat está satisfeta.

Y Espanya s' ho mira, decrepita, indiferent. ¿Per quán espera donar una mostra suprema de virilitat? ¿Será per quan ja no li quedi ni esma, ni forsa per alsar lo bastó?

¡Oh, es horrible!...

P. K.

va jo...! En fi, ¿en qué consisteix donchs la cosa?

—En fer una bona barriscada de bitllets de Banch... set ó vuyt cents milións...

—¡Zambomba! ¡Set ó vuyt cents milións?... ¿Sap que son una pila de diners aixó?

—¡Cal! Deu ó dotze resmas de paper, total; ¡una friolera!

—Bueno, ¿qué vol consultar-me, en resúm? ¿Sobre quina classe de paper fóra més bo pèls bitllets?

—No, senyor, sobre 'l punt capital del negoci; es dir, ¿es ó no es convenient la emissió de bitllets de Banch que 's prepara?

Don Arseni se posa á riure ab todas las sévas forsas.

—¡Home! ¡pues no ho ha de ser de convenient!... Aumentar la riqueza d' un país, sempre es útil. Si avants teníam tant en bitllets y ara tenim tant més, ¿no 'ns hem enriqueit?

—De modo que vosté aproba 'l pensament de la nova emissió?...

—¡Ja ho crech que l' aprobo!... ¿Qué hi ha algú que 'n diu mal?

—¡Algú? .. Exceptuant vosté y jo, casi tot Espanya hi tira malediccions.

—¡Ból Aixó si qu' es salat... ¿De qué ve aquesta oposició del país?

—Diuen que una emissió exagerada de bitllets pot perturbar la marxa dels negocis y conduhirnos, com últim resultat, á la ruina.

—¡Infelissos! ¿Aixó diuen? No hi entenen res. A aquests que impugnan lo projecte diguilts que jo vaig fé escampar á Cuba toneladas de bitllets y per ara la isla no s' ha mogut de sòn puesto.

—Es dir que vosté opina...

—Que 'l seu pensament ha d' anar endavant.

—Y creu que 'l bitllet no disminuirá gens ni mica?

—Ho crech.

—LA CAMPANA DE GRACIA, cinch céntims... deu duros en paper!

ESPANYA Y 'L BANCH (Dibuix de J. Lloçera)

Lo Banch es un nen través
que Espanya ha posat al món;
sempre que 'l nen vol joquinas,
sa mare li dona tot.

Quan apenas caminava
jugava ab las cosas d' or,
després va jugá ab la plata

y ara juga ab paperots.

Com lo nen es molt tremendo,
mal criat y revoltós,
espatlla tot lo que toca
y may de res ne té prou.

Quan s' acabin las joquinas
y destrossi 'ls paperots

com ha destrossat la plata
y com va destrossar l' or;

¿Qué farán lo Banch y Espanya?
¿qué farán? Ja ho diu tothom:
abrassarse l' un ab l' altre
y tirarse al mar tots dos.

professó, com la de Corpus, es ferli passar un mal rato. Aquest any vá manifestar clarament lo seu disgust al veures obligat á anarhi; tant que al notar que en un carrer se havia alsat una capella, digué sense detenir'shi un instant: «¡Avall... avall!...»—Y passá de llarch, com quan juga al tresillo y li donan no més que sotas y blanquillos.

A Moyá ningú acerta á endavinar los motius que haurá tingut l' arcalde pera privar de una manera terminant los balls ab orquesta que durant la vuitada de Corpus venen fentse desde temps inmemorial. No se sab si obrará mogut del desitj de ferse simpátich ab aquellas personas qu' ell creurá que poden portarlo á la gloria celestial; pero da totes maneres la seva resolució es improcedent, en una época en que las lleys y no 'l capritxo de una autoritat estantissa, regula l' exercici dels drets dels ciutadans.

A Gelida ha sortit un espavila-tontos, que inspirat per una sonámbula de Barcelona, fa creure als pagesos que ab una oració y un bastó de lloer, fent certs exorcismes exterminará la filoxera de las vinyas. Per 20 pessetas no més se compromet á vendre bastons de lloer benehit y á ensenyar las oracions necessarias pera lliurarse de la plaga. Y son molts los que s' hi deixan caure, no sols de Gelida, sino dels pobles dels voltants, havent arribat la cosa tan enllá, que hasta 'l rector ha hagut de pendre cartas en l' assumpto, dihent als seus feligresos que no sigan ruchs y que no s' deixin ensarronar. Ca'culin vostés quan aquest tipo s' exclama, veyentse un esquilador que li fa la competencia, si anirá grassa la cosa. ¿No podria 'l govern imposar al un y al altre esquilador una matrícula de primera classe? Aixó seria lo més oportú, y ab aquesta mida s' evitaria l' espectacle originalíssim de veure á molts pagesos denant voltas per la vinya de dret y de través, repartint garrotada aquí y trompada allá, que vistos de lluny sembla talmunt qu' estigan tocats del bolet, mentres lo venedor dels bastons miraculo-os se recargola de riure, trincantli las pessetas que s' ha ficat á la butxaca.

AL GLORIOS SANT DIMAS.

A vos, que per sè bon lladre y juheu serio y formal, figuréu com á cap-padre dintre la cort celestial;

A vos que desde la gloria teniu la santa missió d' apartar del mon la escoria y anar repartint bastó;

A vos que sabéu las tretas de que s' valen los dolents per cassá ab sas malifetas las ovellas ignocents;

Veyent que som incapassos de defensarnos tots sols, á vos aixequém los brassos los desgraciats espanyols.

La serpent del Banch d' Espanya va per béuressens la sang, y si algún sant no la escanya serém víctimas del Banch.

¡Escoltáunos, oh sant Dimas, escoltáunos per favor, y apartáu de nostres llabis d' aquest cálzer la amargor!

Ja sabéu que aquesta terra, sense tení alló que s' diu gayres doblas á la gerra, anava fent la víu víu.

Pagavam lo clero y tropas, vivíam honestament, del pa sech ne feyam sopas y marxavam guapament.

Procurant salvá 'ls apuros ab los medis naturals, sabíam sempre que 'ls duros valían cada un vint rals.

Pero un dia, plé de sanya y de malas intencions, compareix lo Banch d' Espanya á rómprer las oracions.

¡Bona nit, vida apacible! ¡bona nit, tranquilitat! Desde aquell instant terrible ¡qué cosas havém passat!

¡Amparáunos, oh sant Dimas; amparaunos per favor, y apartáu de nostres llabis d' aquest cálzer l' amargor!

¿Sabéu qu' es lo Banch d' Espanya?

¿Sabéu qu' es?... Jo us ho diré: una societat extranya que s' dedica á fer papé.

Ne retalla unas tiritas, y molt serio y molt tranquil, diu:—Aixó val cent pessetas, ó cinch centas... ¡hasta mil!

Com que aixó no t' fracassos y dona uns rédits molt nets, ¡si 'ns en ha tirat pèls nassos de bitllets y més bitllets!...

Pero avuy, al enterarnos de que 'n fa un cargament nou, hem acabat d' empiparnos y tots á coro hem dit:—¡Prou!

¿Es possible que 'ns menjessim un pilot de papé així?

¡Ah, no, no! ¡Per més que fessim no 'l podríam may pahí!

¡Ajudáunos, oh sant Dimas, ajudáunos per favor, y apartáu de nostres llabis d' aquest cálzer l' amargor!

A la primera embestida que 'l Banch va doná al Estat, l' or va marxar desseguida y may més se 'n ha parlat.

¿Qué será si arriba á ploure lo paper que s' está fent?

La plata ¡potsé hasta 'l coure! fugirá immediatament.

Aixó, poderós sant Dimas, es ja massa exagerat, pues de primadas y primas b' prou n' havém suportat.

¿Lo Banch tracta de xuclarnos sense consideració?

Donchs procurém sublevarnos contra la nova emissió.

Vinga crisis, fam, etc., viurém pobrets y alegrets; lo que no volém permetre es que 'ns colguin de bitllets. ¡Defensáunos, oh sant Dimas defensáunos per favor, y escoltáu los fills d' Espanya que cridan:—¡AY, qué dolor!

C. GUMÁ

REPICHS

Rebo una carta de un católich verdader, queixantse amargament de la conducta de la comunitat de Santa Maria del Mar, ab motiu de la professó del Corpus.

Tothom sab qu' en la eitada professó, que tingué efecte 'l passat diumenje, hi figurava una verdadera llograda de criaturas distressadas de sants y santas. Aquestas distressas están terminantment prohibidas per la congregació de ritos. «¿Cóm la comunitat de Santa Maria del Mar—pregunta l' autor de la carta—s' atreveix á faltar tan obertament á las disposicions de una corporació de las que tenen autoritat dintre la Iglesia católica?»

Nosaltres no podém respondre, perque no som eco de capellans, y molt menos de capellans que faltan als seus debers.

Pero la comunitat de Santa Maria podrá dir:

—Prohibeixi lo que vulga la corporació de ritos, es lo cert que de las criaturas que van anar á la professó, l' endemá n' hi havia algunas de malaltas y fins una de morta. De manera que per aquest procediment va enviarse un angelet al cel, un albat al cementiri, y 'l compte de uns funerals á la familia de la difunta.

Queda dit ab aixó que la corporació de ritos no t' cap dret á llansar la pedregada sobre la vinya del vehi.

Lo corresponsal que á Paris t' 'l *Brusi*, busca un argument en favor dels sentiments monárquichs del poble francès, basantlo en l' acullida entussiasista de que ha sigut objecte M. Carnot, en son viatge per las comarcas del Mitj-dia.

L' argument del corresponsal, de tan lògich qu' es, se pert de vista.

¿Aculliu ab transports d' entussiasme al President de la República? Luego sou monárquichs.

Per lo vist, si haguessen volgut demostrar que eran republicans de veras, l' haurian hagut de rebre á cops de pedra.

¿Y saben quina causa reconeix aquest contrassentit? Lo mateix corresponsal ho revela.

Un grupo de pagesos, després de haver aclamat al president, van preguntar á las personas que formavan lo séquit oficial, si M. Carnot era casat. Y com se 'ls contestés afirmativament,

—Ah, molt bè, molt bè—digueren plens de satisfacció —¡aixó durará!

Dada aquesta resposta dels pagesos, suposa 'l corresponsal que aquells crachs no concebeixen altre poder estable y útil que 'l poder hereditari. ¿Van descubrint ara la rahó dels sentiments monárquichs del poble francès?

Pero 'l corresponsal olvida que 'ls pagesos á Fransa com per tot arréu, acostuman á saberla molt llarga.

Al preguntar si M. Carnot era casat, ho feren com amants que son de la sagrada institució del matrimoni. Ni més ni menos.

Y obraren ab una mica de malicia ¿á qué negarho? Perque mentres lo President de la República es un modelo de marits, dintre de algunas dinastias reynants, hi ha tot sovint cada escándol... que, vaja, si volen més detalls, á Servia 'ls informarán.

Sr. Puig y Valls, ja ho ha vist: ha arribat l' hora de decidir sobre l' acta de Gracia, y ningú, ni un sol individu de la comissió s' ha recordat de vosté.

Los uns proposan que s' ha anulí l' elecció; los altres que s' dongui l' acta al Sr. Salmerón. Ni un sol vot proposant que se li donga á vosté.

Aixó ja no es aspirar á l' acta de Gracia. Aixó es, senzillament, aspirar á l' acta de la Desgracia.

¿Y qué dirá ara de aquell Planas y Casals, que desde Madrid li enviava tantas cartas y tants telégramas ab lo caritatiu intent de consolarlo y de alimentar algunas esperansas en lo seu cor?

Creguim á mi. Fassa com aquell sabater, que aspirant á la *concejalia* y havent quedat derrotat, deya:

—Aixó no val, senyors, aixó no val. A lo menos torneume 'ls quartos que 'm costa.

Sr. Puig y Valls: demani que li tornin los quartos, y en lo successiu, si 'ls seus correligionaris se volen divertir, que s' comprin un mico, que aquest que li han donat á vosié, fins passa d' orangután.

En Pidal ja n' ha fet una de las sévas. Ha cridat als representants de las oposicions y 'ls ha dit:

—Senyors, es precis qu' escursin los discursos, ó sino per l' agost encare estarem reunits y per l' agost se *achicharrarán*.

Achicharrarán: aquesta es la paraula que va usar. No en vá ha sigut sempre partidari del Sant Ofici. Impossibilitat d' encendre la foguera, confia al sol lo càrrech de gran inquisidor.

L' escena á Berlin.

Passa un cotxe elegant, tan elegant qu' es lo cotxe del emperador. En sentit oposat s' acosta un ómnibus democrátich. Lo cotxe imperial topa ab l' ómnibus y s' estrella en mil trossos.

¡Reys y emperadors, cuydado á topar ab los pobles! Los pobles son com los ómnibus: cada dia més macissos y reforats.

La professó de Corpus privant lo pas al cotxe del corréu... ¿volen res més divertit?

Pero ja se sab: las professons no son manifestacions obreras, ni interceptan la via pública.

No, senyors: si parlan de aquest assumpto als conservadors, veurán que desseguida s' posan á fe embuts.

Y ja se sab: dels embuts, la part ampla per las professons religiosas; la part estreta per las manifestacions obreras.

No hi ha dupte que las cosas van molt bè, y una de las probas més evidents de que no poden anar millor, es lo molt de broma qu' está la gent de Madrid. Lo diumenje passat lidiavan un toro batejat ab lo nom de Fabié.

Una ensopegada grossa

ESCENAS DEL PORVENIR.

TRAGES ECONÓMICHS.—Ja veurá Paulet, avuy los pobres no tenim més remey que vestirnos ab bitllets de banch.

A CA 'L ADROGUER.—Total per una pela, m' omplan la botiga de paperám.

LO MILLOR OFICI.—Draps, espartenyots y bitllets de Banch á cinch centims la lliura!

Apenas va sortir á la plassa, lo públich demanava que li clavessin banderillas de foch. Mal fet. Quan se treu un toro que de nom se diu Fabié, se l' envia á la Academia.

L' emperador de Marruecos fa pochos días va llevarse de mal humor, y per demostrarho de una manera contundent, maná donar una solemne pallissa á alguns dels seus ministres.

Aquí 'ls ministres pegan. A Marruecos los ministres reben. ¡Una pallissa als ministres! ¿Creurían que 'm fa felis? ¿Creurían que 'm venen ganas de aná á viure á aquell país?...

Quan los fusionistas tractavan de ampliar l' emissió de bitllets del Banch d' Espanya, los conservadors cridavan:—«¡Anatema!» ensenyant las dents y ab los ulls fora del cap.

Pujan ells al poder, y aixis com los fusionistas volian arribar tan sóls fins á mil milions, ells se 'n van á mil cinchcents milions de la primera embestida.

Aquí vè de motllo un quento. Se guisava un conill, y un que 's dalia per menjarse'l, digué dirigintse á aquell á qui estava destinat:—Aixó es un gat, no te 'l menjis pas... ¡Uff, quina porqueria!

Tant y tant va dirli qu' era un gat, que al últim agafá fástich y abandoná 'l conill, deixantlo á la cassola. Y apenas hagué girat l' espatlla, que l' altre ja se 'l cruspia. Se 'n adoná 'l primer y exclamá:

—Me pensava qu' era un gat.
—No es un gat: pitjor encare. Un tros de burro.
—¿Lo conill?
—No: tu.

Moraleja:

Pera menjarse 'l conill aquí en aquest mon de monas, lo gran que es no teni escrúpols ni una gota de vergonya.

En un despaig de un agent de Bolsa:—¿Quánt li sembla que poden valer aquests títuls de la deuda?—pregunta un senyor de bon aspecte.

L' agent, que al primer cop de vista nota que 'ls tals títuls son falsos, li respón ab molta flemma:

—¿Sab quán poden valer? De quinze á vint anys de presiri.

SONET.

A todos y á ninguno. (Iriarte.)

¿Qué es avuy lo lladre de cap dú' que se 'n va per las serras carregat ab lo trabuch, si dintre la ciutat se pot lladrá á mansalva y cop segú? Val més administrá béns del comú dintre de l' oficina repapat, que no, de nit, dins un barranch ficat, esperar ab neguit si passa algú.

Lladres del temps romántich... que corrén empaytats pels civils de tot arréu: ¡no pot pas dirse que 'ls tingúen de franch! Qui guanya descansat los dineróns, son los que societats fan per accions y fan de... trabucaires dintre un Banch.

E. VILARET.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA.—Fi-lo-me-na.
2. ANAGRAMA.—Per-rep.
3. TRENCA-CLOSCAS.—La escaleta del costat.
4. TERS DE SÍLABAS.— MA ZUR CA
ZUR BA NO
CA NO VAS
5. GEROGLÍFICH.—Per granadins, Granada.

Han endevinat totas las solucions los ciutadans Mata-parents y Mestressa reganyosa; n' han endevinadas 4, P. Pils, Un Sabarut y Ll. Real; 3, Cintet Barrera, T. Xaff y Xeff, y Pau Gateras; 2, V. del Nas-tort y 1 no més, R. T. y T. y Un Aguilot.

XARADA.

—¿Cóm es que, hermosa Dos-hu me fas estar tan fatal?
—No vall homes de total com t' has tornat ara tú.
—Dona, no sigas hu-tres: tot aixó es pura quimera, nasquí á Segona-tercera, y aixó, allí, es mirat com res.
—Si promets may més entrarhi...
—Per complauret, ídol mèu, ¡a que veig que t' sab tant greu may més ningú 'm veurá anarhi.

R. PONS y V.

TRENCA-CLOSCAS.

ADELA MACALI.
REUS.

Formar ab aquestas lletas lo títul de un drama catalá.

A. MARCA B.

ANAGRAMA.

Un noy de Tot natural sempre que tot lo jardí, explica á n' en Valentí que t'è molt de ví total.

UN TRANQUIL

TERS DE SÍLABAS.

Primera ratlla vertical y horizontal: nom de dona.—Segona: l' apellido de la mateixa.—Tercera: la regió d' Espanya de ahont es filla.

R. P. V.

GEROGLÍFICH.

∴
+
IIII
II
Espanya
ttt
+
GIT
I

J. CASADEUALL MULLERAS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans J. Aran Gaya, Fray de Lya, Domingo Planas, F. A. Misoricorn, F. P. J., A. Serra (a) Esparbich, E. Durán, Pour mol, Passarell, C. Ravell, Quimet, y J. Via:—Lo que 'ns envían aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans Cintet Barrera, Peus P., J. Casadevall Mulleras, Maria Buil, A. Tilop, R. T. y T., Turrol Ladv, Pep Galleda, Tontefois, N. Argerep, Anton Tracis, P. V. Botiguer, R. Giné (a) Llagosta, F. Ferré, F. Carreras P., Milord, E. Pedrals y J. Rossich:—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns remeten.

Ciudadá Martí Giol: L' article esta millor: mirarém d' insertarlo. —P. P. T.: Nos haura de dispensar: las «opinions» de vosté sobre aquest punt no concordan ab las nostras. —M. Sola: Es molt fluix. —M. Bonapasta: Lo mateix li dihém: no 'ns acaba de fé 'l pés —Camilo Klecks: Resulta molt groixudot y ordinari. —E. Sunye: La primera poesia es molt ripsosa: la segona encare 'ns agrada menos. —V. Tarrida: Esta bé. —Un que ho sab: Nos informarém —Amadeo: Apart de ser una imitació de aquella tan coneguda poesia de Becquer, no t'è prou brillo. —Domingo Bartrina: Va bastant bé. —A. S. V. —J. A. D y altres: Hem procurat informarnos y en l' Esque'la se 'n diu alguna cosa. —A. Salabert: Nos es impossible tornarli l' original; ja es á la panera —Pimarsela: Los versos son molt insustanciais. —M. V. (Sant Adria): No l' enteném prou. —Sr. B. (Arbeca): Igualment: si no s' esplican millor...

Nota: La molta abundancia de originals no 'ns ha permés fernes carrech de algunas cartas de fora, que quedan reservadas per la setmana proxima, entré ellas una del Estany y un' altra de Santa Bárbara.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 71 · 23

LO GRAN MÓNSTRUO (Dibuix de M. Moliné.)

Vivent laboratoris de miseria:
 xuclant or per la boca tot lo dia,
 per la part oposada sols entregas
 bitllets mullats, inútils paperinas.